

Module 8 Solidariteit

In Nederland moet iedereen gelijk worden behandeld. Dat staat in het eerste artikel van de Grondwet. Dit betekent ook dat iedere inwoner gebruik mag maken van de volgende voorzieningen:

- onderwijs voor iedereen;
- gezondheidszorg voor iedereen;
- uitkeringen voor wie geen werk heeft: bij werkloosheid (WW of bijstand), bij arbeidsongeschiktheid (WAO) en bij ouderdom (AOW);
- huurtoeslag;
- kinderbijslag en kindertoeslag.

Daarnaast zorgt de overheid onder meer voor:

- alle wegen en spoorlijnen, bruggen en tunnels;
- bescherming: politie, brandweer, leger (het Nederlandse leger is deel van de NAVO. Samen met de NAVO en de Verenigde Naties (*United Nations*) worden militaire vredesmissies uitgevoerd), rechtspraak, opvang van vluchtelingen;
- dijken, polders, een goed en schoon milieu;
- goed bestuur: gemeenten, provincies, waterschappen en nationaal (het Rijk);
- ontwikkelingshulp aan arme landen en bij rampen.

Die *solidariteit* met elkaar kost natuurlijk veel geld. Iedereen met een inkomen betaalt daarom mee aan alle voorzieningen (door *belastingen* en *sociale premies*). Solidariteit betekent dat er *rechten* zijn voor iedereen:

- Iedereen met de Nederlandse nationaliteit van 18 jaar of ouder mag *stemmen* bij alle verkiezingen (nationaal, provincie, gemeente, Europa, waterschappen), maar het hoeft niet. Dit heet *actief kiesrecht*. Zulke verkiezingen zijn er elke vier jaar.
- Iedereen met de Nederlandse nationaliteit van 18 jaar of ouder mag zich laten kiezen bij alle verkiezingen (nationaal, provincie, gemeente, Europa, waterschappen). Dit heet *passief kiesrecht*.
- Als je moeite hebt om de huur van je woning te betalen, heb je soms recht op *huursubsidie*.
- Als je niet kunt werken, heb je recht op een *uitkering*.
- Iedereen ouder dan 67 jaar heeft recht op een *AOW-uitkering*.
- Iedereen met kinderen tussen 0 en 18 jaar heeft recht op *kinderbijslag*.
- Als je het niet eens bent met een beslissing van de overheid en je komt er niet uit met een instantie, mag je klagen bij de *Nationale Ombudsman*.

Solidariteit betekent natuurlijk ook dat er *plichten* zijn:

- Iedereen die daartoe in staat is *werkt*.
- Iedereen tussen 18 en 27 jaar *werkt of leert*.
- Iedereen met een *inkomen* betaalt *belastingen* en *sociale premies*.
- Als je een *uitkering* hebt, moet je proberen werk te vinden. Alleen als je helemaal arbeidsongeschikt bent of ouder dan 67 jaar, hoeft dat niet.
- Iedereen heeft een *ziektekostenverzekering*, ook alle kinderen.
- Er geldt een *ler- en kwalificatieplicht* voor kinderen tussen 5 en 18 jaar.

Solidariteit betekent ten slotte dat er *verantwoordelijkheden* zijn:

- vrijwillige medewerking aan maatregelen voor de volksgezondheid, zoals het rijksvaccinatieprogramma;
- vrijwillige medewerking aan het milieubeleid;
- vrijwillige medewerking aan goede doelen;
- vrijwillige medewerking aan politieke partijen;
- bijdragen in de vorm van vrijwilligerswerk.